

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Stavrologia Coloniensis

Gelenius, Aegidius

[Coloniae Agrippinae?], [ca. 1636]

I. † In Ferdinandina Bonnensis Montis Basilica.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64564](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64564)

I. ✠

IN FERDINAN-
DINA BONNENSIS
MONTIS BASILICA.

ERDINANDO Archiepi-
scopo & Principi Electori
Coloniensi, Bauariæ Du-
ci &c. sine fuco tribuere
possumus, quæ de Con-

stantino Imperatore fastis in veteribus
memorantur : ambos nimirum Domi-
nicæ Crucis & magnos & religiosos
prædicandos esse Veneratores. Et Con-
stantinus quidem (vt Auctor est Euse-
bius) Hierosolymis mediæ Urbis um-
bilico, quæ Hebræorum Metropolis est,
non modo Ecclesiam amplissimam ad
patientis Christi memoriam; verum et- *Constā*
iam viuificæ Crucis signo dicatum tem- *tin' M.*
plum sumptuosissima structura erexit. *S. Cru-*
Quin & de alia eodem à Constantino *cus cul-*

extructa Ecclesia, Anastasius Bibliothecarius in Siluestro hæc refert: Fecit, inquit, Constantinus in palatio Sessoriano Basilicam, vbi de Ligno S. Crucis posuit, & in auro & gemmis conclusit, cui & nomen Ecclesie dedit, quo nominatur vsque in hodiernum

**Ferdi-
nandus
Prin-
ceps Cō-
statini
Magni
emula-
tor.**

diem.] Nostra similiter tempestate, dum non pauci vigent inimici Crucis Christi, excitatus AVITA FIDE Sereniss. Coloniensis Archiepiscopus & Princeps Elector FERDINANDVS, Ecclesie atq; Imperij Romani columen & columna &c. ad accendendam fouendamq; in suis subditis erga passi Saluatoris arma deuotionem, in editiore iuxta Bonnam Monte, sacrosanctæ Cruci templum erexit, cui auro gemmisq; inclusas intulit Dominici Ligni reliquias, Magni in hoc tum Constantini laudandus æmulator, tum Coloniensium Maiorum sectator in obseruanda erga S.

**S. Lud-
geri fū-
dus ad
cruces.**

Crucem religione; cum & olim in patrimoniali B. Ludgeri fundo ad Arnapham (hodie auffs der Arpff) diœcesis Coloniensis fluuium, prope Nouesium locus deprehendatur ad SS. Cruces appellatus, vt in vita S. Ludgeri legimus:

Ac

Coloniensis.

Ac vetus sacellum in Monte Bonnensi iam memorato, id ipsum testetur, de quo rem paucis sic accipe.

Erat atque etiamnum hodie visitur Occidentem inter & Meridiem ante oppidum Bonnense, in secretiore montis sinu, vetus ac multis peregrinationibus celebre sacellum Dominicæ Crucis sacrum, cuius quidem loci solitudine & reuerentia delectatus Serenissimus atque Eminentissimus Dominus Noster capaciore S. Crucis Basilicam molitus est atq; exædificauit in parochia Eendenich in ipso montis fastigio, vt tam Colonia quam ex circumiecta regione spectaretur. Templi forma Crucis instar habet, & excise profundiores vię variis patientis Christi monumentis illustratæ aditum præbent supplicanti- bus, ac pietatem vehementer promouent. Serenissimus Elector FERDINANDVS Bauarus atque Illustrissimus Princeps FRANCISCVS WILHELMVS Episcopus Osna- burgensis &c. vnà cum Reuerendissimo Cyrenensi Præsule Ottone Gereon &c. anno 1627. in sacris inuentæ Crucis Ferriis fundamentales lapides magno cum splen-

Vetus
sacellū
Bōnense
S. crucis

Nova
Bōnēsis
Ecclesia
S. crucis

1627.

Reliqua
S. crucis
in tēplo
Ferdin-
andino.

Fructus
Sodali-
tj & S.
Crucis.

6 splendore, religionis ergo collocarunt. Huic, ut iam ante memini, Ecclesiæ SVA SERENITAS auro inclusas dedit SS. Crucis Christi reliquias, & ut antiqua diœceseos Coloniensis deuotio, erga Virginem Matrem Saluatori compatientem restauraretur, erexit ibidem B. Virg. MARIE DOLOROSÆ Sodali- tium, quod bis quotannis nouam Ba- silicam supplicatum adeat. Excreuit in- de Principis in primis exemplo, loci reli- gio eorūque, ut vno interdum die, de- cem & plura hominum supplicum mil- lia confluant. Et quam id feliciter! dum enim reliqua extorris est Germania, dū integrę prouinciæ sunt detentæ, hîc sub Crucis umbra alta quiete fruimur, & sub sanctissimi huius signi vexillo ac la- baro tranquille pietati vacamus. Nimi- rum *Diuina illa Crux* spei nostræ anchora, sacer ille mons Tarpeia rupe firmiter nobis est præsidium. Ferro & igni Impe- rium circumquaque totum vastatur, so- la in Coloniensi ditione, MAGNÆ MA- TRIS LACHRYMÆ hostile incendium, ut ne scintilla nos corripiat, extinguit, & DOLORIS MARIANI GLADIUS NO- stris

stris à ceruicibus inimicum ensem auer-
 tit, vt securi deuotioni nostrę incumba-
 mus. Adiecit insuper de thesauro meri-
 torum Christi, summum Ecclesię caput
 Urbanus VIII. spirituales quibus frua-
 mur & delitiemur dotes, vt nullum ad-
 eò hac tempestate vel securius vel iu-
 cundius asylum à SVA SERENITATE,
 quam sub clypeo Crucis, & in gremio
 ærumnosę Matris potuerit excogitari.
 Hic omnes auxilium & misericordię re-
 periant sinum: priuatę id publicęq;
 gratię obtentę restatum faciunt. Præter
 enim bellorum excussa pericula, & sin-
 gulares quoque personę sanitatem cor-
 porum obtinuerunt, & communis aëris
 intemperies miraculosè visitati huius
 Montis beneficio depulsa est. Verbis id
 referam Libelli, qui inscribitur: Regij
 Natales Confraternitatis VII. Dolorum
 B. Virg. Marię, iam Colonię impressi.
 Ita enim capite 3. habet: *Præbuit & certū
 miraculi creditum instar, salus repentina ho-
 neste in primis Fœmine, quę de B. Virginis æru-
 mnosa patrociniō, viuę spei plena dum in S. Cru-
 cis monte sub ipsa supplicatione ex manu sacri-
 fici cœleste ferculum libat, à bienni, eoq; incu-
 rabilis*

*Miraculo
 la in tē-
 plo Fer-
 dinan-
 dino.*

rabili morbo consanuit. Accessit hoc notata palam omnibus pestifera contagis inopina depulsio, quæ Maio mense in ipso urbis Coloniensis corde nata virulentiam suam ad septimanas aliquot fundebat latius. Adeo enim sub ipsa prima supplicatione refrixit penitus, ut infecti tum plerique omnes reualuerint, eoq; ex die neminem virus ad menses aliquot afflarit. Inualuit quoq; fama cum claudi, tum aliorum quorundam miraculosa restitutio, quæ tam confusis mortalium in turbis certius nequirit explorari. Et quia tam fœcundi Sodalitij sub Dolorosæ Matris patrocínio facta est mentio, libet hic breuem eius Chronologiam subtexere.

CHRONOLOGIA ærumnosi Mariani Sodalitij.

ORiginem, primamq; institutionem Dolorosæ Commemorationis Marianæ, repeto ab ætate S. Simeonis vetuli ex primo nascentis Seruatoris anno. Hic enim diuinus Senex, cœlesti afflatus Spiritu, ærumnosæ Deiparæ commemorationem primus instituit, cum animam Virginis gladium pertransituum, ante quidem quam pertransiret,
præ-